

Jak co roku, dziesiąty czerwca obchodzony jest na świecie jako Międzynarodowy Dzień Elektryki w rocznicę śmierci (10 czerwca 1836 r.) francuskiego uczonego André Marie Ampère'a. W Polsce od kilku lat Stowarzyszenie Elektryków Polskich organizuje centralne uroczystości MDE, połączone z sesją referatową poświęconą najistotniejszym problemom polskiej elektryki. Tegoroczna sesja zatytułowana jest:

Efektywność energetyczna w urządzeniach elektrycznych

Patronat honorowy

Prof. dr hab. inż. Tadeusz Skoczkowski – Prezes Krajowej Agencji Poszanowania Energii S.A.

Dr inż. Aleksander Panek – Prezes Narodowej Agencji Poszanowania Energii S.A.

W organizacji MDE 2008 współpracują Instytut Elektrotechniki i Biuro Badawcze ds. Jakości SEP.

Tegoroczne centralne uroczystości MDE 2008 odbędą się w środę 11 czerwca 2008 r., na terenie Instytutu Elektrotechniki w Warszawie-Międzylesiu.

Międzynarodowy Dzień Elektryki
[André Marie Ampère - życiorys](#)

André Marie Ampère urodził się w Lyonie 20 stycznia 1775 r. w bogatej, mieszczańskiej rodzinie. W 1782 r. rodzice André Marie przenieśli się do wiejskiej posiadłości Poleymieux koło Lyonu. Wychowywał się tam w kontakcie z naturą, bowiem jego ojciec był zafascynowany filozofią Rousseau i w tym duchu starał się wychowywać chłopca.

Początki nauki czerpał A. M. Ampère nie ze szkoły, lecz z przyrody, rodzinnego domu i bogatej biblioteki ojca. Wrodzone zdolności i zamiłowanie do wiedzy powodowały, że chłopiec pogłębiał swoją wiedzę, zwłaszcza w przedmiotach ścisłych. W 18 r. życia studiował „Mechanikę Analityczną” Lagrange’a, będącą wówczas absolutną nowością. Dom Ampère’ów w Poleymieux jest dziś siedzibą Muzeum Elektryki.

W 1799 r. Ampère poślubił Julie Carron. Małżonkowie zamieszkali w Lyonie. Tam przyszedł na świat ich syn - Jean Jacques. W grudniu 1801 r. Ampère został profesorem fizyki w l'Ecole Centrale de l'Ain w Bourg. W tym czasie pasjonował się teorią prawdopodobieństwa i analizą matematyczną,

publikując wiele prac z tych dziedzin. Po śmierci żony (1803 r.) Ampère podjął pracę na Politechnice w Paryżu.

W 1808 r. powierzono mu stanowisko generalnego inspektora na Uniwersytecie Napoleońskim. W tym czasie związał się ze środowiskiem liberalnych filozofów. Pasjonowały go problemy metafizyczne i psychologiczne. Nie przeszkadzało to jednak w kontynuowaniu prac naukowych. W 1814 r. został członkiem Akademii Nauk i kawalerem Legii Honorowej.

Po doświadczeniach Oersteda w 1819 r. dotyczących wpływów prądu elektrycznego na zachowanie się igły magnetycznej, Ampère natychmiast pojął związek między elektrycznością i magnetyzmem, oparty na hipotezie prądów molekularnych. Dalsze prace doprowadziły go do odkrycia mechanicznych oddziaływań wzajemnych prądów elektrycznych i do ilościowego określenia siły tych oddziaływań - prawa Ampère'a. W 1820 r. opracował i ogłosił zasady teorii magnetyzmu, twierdząc, że właściwości magnetyczne ciał są uzależnione od prądów elektrycznych cyrkulujących w molekułach. Teoria magnetyzmu Ampère'a rozprawiła się z teorią „cieczy magnetycznej” i była prekursorem elektronowej teorii magnetyzmu. Rezultaty badań

opublikował w pracy pt. „Teoria zjawisk elektrodynamicznych, opracowana wyłącznie na podstawie doświadczeń” (1826 r.). Pod koniec życia A.M. Ampère dokonał klasyfikacji nauki swej epoki w dziele „Doświadczenie filozofii nauk” (1834 r.)

André Marie Ampère zmarł 10 czerwca 1836 r. na południu Francji, w Marsylii.

Dzień jego śmierci jest obchodzony jako Międzynarodowy Dzień Elektryki.